

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Előfizetési árak:

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukos M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Horndl. Brűben: Stern M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Polgári leányiskola.

Egyik előbbi cikkünk folytatásaként mondjuk, hogy a szülő kezéből a leánygyermeket átveszi az iskola, hogy rendszeresen fejlessze elmehétségeit, ne missze kedélyét s irányozza akarát oly eszközök alkalmazása által, melyek egyes családoknak nem állnak rendelkezésére.

A népiskolai tanítás célja, hogy a leány is tudja, mit tudnia hasznos s arról világos és határozott fogalmat nyerjen; helyesen gondolkozni tudjon, hogy a gyakorlati ész legyen tanácsadója. Azonban még a legjobb népiskola sem képes a leányt hivatásának teljesen megfelelőleg kiképezni, arra előkészíteni. A népiskola általános cél felé törekszik s az egyes társadalmi osztályok érdekeit nem szolgálhatja.

Mint hogy pedig a társadalmi helyzet különbözősége más és más utat jelöl ki az egyesekre nézve, csupán a népiskola nem lehet azon hely, hol személyválogatás nélkül mindenki elsajátíthatná mindazt, melyet tőle az élet akár önfentartási, akár műveltségi szempontból megkíván.

A kor előrehaladottsága s a műveltség fejlődése megköveteli, hogy mindenki alkalmazkodjék hozzá. A nő sem lehet kivétel; ma már a legtöbb leánynak nem elég az elemi iskola tananyaga; tovább kell

tanulnia s magát képeznie, hogy majdan az életben megállhassa azon helyet, melyet számára a sors kijelölt.

Vonatkoztassuk az elmondottakat a helybeli viszonyokra s állapítsuk meg: van e elég északközünk arra, hogy leányaink oly iskolai nevelést nyerhessenek, minőt a mai fejlett időszak s a még fejlettebb jövőendő (ők) megkövetel. Elmondhatjuk, hogy nincs. Elismerjük, hogy elemi iskolánk teljesen megfelel céljának s a hozzá fűzött reményeknek s addig, míg leányainkat gondozza, mivei, nyugodt lehet minden szülő. Azonban oly élenk s mivel lakosságú város közönségének, mint Csáktornya, az igényeit nem elégíti s nem elégítheti ki. A kor színvonalán álló iparos és kereskedelmi, továbbá a hivatalnoki osztály régen érzi szükségét egy oly iskolának, mely még néhány évig folytatná a népiskola által nyújtott alapot, vagyis magasabb műveltséget adna.

Az elemi iskolát végzett leányok szülői alig-alig találhatnak módot arra, hogy gyermekeiket a fejlettebb szellemi műveltség kellekeivel elláthassák. Költséges és gyakran rendszertelenül vezetett magantantással igyekeznek segíteni magukon, csak hogy aggódó lelkiismeretüket úgy, a hogy, megnyugtathassák. A polg. fiúiskola tanterületére tehetne arról évenként tanbizonyoságot, hogy mily képzettséggel fordulnak

oda magánvizsgálatok letétele céljából azon leányok, kik a jövőre való tekintetből vizsgára szánják el magukat. És hány van, a ki tanulna szívesen, de nincs ahhoz módja és alkalmja?

A nő a hivatalos társadalomban is foglalhatna el oly megisztelő állást, mely az ő helyzetének és igényeinek is megfelelő, de hol vegye a szükséges szellemi képzettséget, ha az alkalom hiányzik?

Régen érzi egy felsőbb leánynevelő intézet, mondjuk polgári leányiskola, felállításának szükségét a szülők összesége, s ha észrevehetően kívánságuk nem nyilvánult, mindenesetre megtörtént ez szűkkörben mindeniknél Csáktornya város előjárósága és derék iskolaszéke hálára köteleznék le a város és vidéke intelligens közönségét, ha e tárgyat is bevonná gondossága tárgyai közé.

Nem sokára a polg. fiúiskolának külön épületet kell építenie. Mily alkalmas idő lenne ez a polg. leányiskola föllállítására is. Az állam, mely oly szívesen adja a nőnevelésért, hiszszük, készséggel támogatná a város tevékenységét s a mindkét részről hozandó áldozatok árán meglehetne teremteni azon felsőbb iskolát, melyet Csáktornya városa tovább nem nélkülözhet. Zala-Egerszeg és Nagykanizsa példái mutatják, hogy az állam nem szokott fukarkodni ott, hol a nőnevelés fontos kérdése van szóban s

A „Muraköz” tárczája

A szép nagymama

Irta: Rózsa Ellák.

Nyarítottan volt a vármegye székhelye.

Szabályos völgyön terült el a csinos város zöme; termékek tornyával úgy vette ki magát, mint valami amerikai új telep, ahol száz vallás hívei állítanak templomot az egy igaz Istennek. Volt azok közt keresztés, eszilagos sőt kakas-szállító torony is.

A belvárost különféle katonaság és hivatalnok-sereg tette népesű.

A szerényebb sorsú lakosság a völgynek a hegyre húzódó déli oldalát szálta meg. Ide vették magukat a módos iparosok, de ide a nyugalmazott tisztviselők és ezek özvegyei is. — Ez volt a külváros.

A külváros arról nevezetes, hogy a szántók-ból hosszú kertet hasított magának minden házhoz; persze ez által dupla haszna lett: először tiszta hegyi levegőt szitt, másodsor, pedig a konyhára szükséges terményt nem kellett a méregdrága piaczon beszereznie.

Ahogy Hármas a tárnok szemét lefogták, ide költözött iskolás két leánykájával a bájos özvegy is. Szép nyugdíja szabad kezet adott neki arra, hogy egészen önálló telket bérlehesen.

Özvegy Hármas a snéról még beteges férje életében szétibe hosszába kószált az a hír, hogy leve vária a szegény ura halálát.

Csak hogy ezt a nem éppen hízog mende-

mondát különböző magyarazzal tolták-foldták. — Az egyik úgy tudta, hogy tükön Szemes adólistát után epedez, aki nem is átalította gyakran vizsgáltni az előbbi, utóbb sorsába törölt özvegyet és apátlan árvákat. — A másik meg, ugymond, magától a bánatos tárnoktól hallta, hogy az ura hozzás belesége már szörnyen unalmas, mert telemezti azt a kis vagyont, amit tiz évi fáradozás révén takarítottak meg.

Ahogy volt, úgy volt: elég az hozzá, hogy Szemes ur sokszor kétszer is meglátogatta napjában a szép özvegyet.

Az adólistát igen egykor ásu lehetett Hármas a néval. — Magas, erősen barna ábrázata és koromfekete haja miatt bizvást terhatták volna csizgani primásnak. Valasztékos öltözte, jól vasalt cántidere némely körben közboszédő vált. — Fiatalabb korában szekerész-ísztnék ismerték...

Az özvegy, valami grancsár örnagy leánya, valahol a szerb-határon még szenge-íjan olvasztette édes atyját. — Igazán ritka szépséggel volt megáldva az Istenöl. A délszlávok kiváló alakjának tartotta mindenki. Sugár termete, bülske tartása s kedvesen parancsoló tekintete előtt sok dendi árboez-alakja hajolt meg hódolással. Finom metszőz fehér arcán meg az a gyengén előmlő halvány pirosság, abban az aranyárga hajkeretben, avval a mélyen égő fekete szempárral minden halandó szívét dobogásba hozta.

Bámulta is azt az egész világ: hová tette a szemét, mikor Hármas a felesége lett?

Édes Istenem! pedig ennek oly egyszerű története van.

Az öreg grancsárnak, mint emítettem, nyoma veszett; a felesége pedig utánna sirta magát és Hérmin kisasszony úgy maradt, mint az ujjom: — árván. Nem volt a haznál se ticski, se hajtski:

hát az apja gyermektelen régi barátja, a sótárnok vette örökre magához.

A sótárnossal meg Hármas, annak úgy hegyről-végről rokona, tett abban az időben néhány-szor látogatást. Itt szövődött az ismeretség, ezt követte gyors egymásutánban a csöndes kézfűzés és hamari — esküvő.

Ez időtájt Hármas még ellenőri hivatalt viselt Nyárítottanban, ahová pár nap mulva haza is vitte a szép asszonyt.

Es milyen magyaros menyecske vált belőle!... szinte öröm volt hallgatni mikor jókedvűvel törté a magyar nyelvet. — Dícséretére még azt is meg kell említeni, hogy pár évre rá már magyarul beszélt magyarul.

Mikor aztán csak nem beleelődtöz özvegy-ségébe egyszer csak azon vette magát észre, hogy a gráci atyafiak valami távoli „unokatestvér”-szalasztottak a nyakára. Izmos, szálás fiatal legény. Az arcán néhány hosszú forradás hirdete, hogy nem nagyon bökés természetű ember; a jobb kezéről a második izületnél hiányzott a kisuja. Modora épp úgy, mint egész külseje semmi melegeget nem árasztott.

Nos hát ez az ur, ha jól emlékszem nevére, úgy hívták: Káglwurst, — nos hát mondom, ez az ur egyenesen özvegy Hármasnéhoz szállt s nyomban el kezdte neki magyarázni, hogy mennyire elfeledte kötelességét, mikor bódogult férje halálakor, nem hajolva e szerető rokonok szíves hívására, tovább is itt maradt ebben a felvad országban.

Java-fűzést beszélt, mikor benyit — Szemes a, az adólistát...

... Ez ismétlődött közel egy álló hétig csaknem minden nap.

Végre Káglwurstnak nagyon viszás szín-

a közéleti viszonyok is rohamosan fejlődhetnek ott, hol a szellemi képzettség mellett a leányok a kézimunkában, zenében és idegen nyelvekben is számottevő ismeretekre tehetnek szert.

Egy polgári leányiskola igen kedvező hatással lenne társadalmi életünkre, leányaink jövőjére s azért ezen ügyet melegen ajánljuk intéző férfiaink komoly és szíves figyelmébe.

A Gasparits- emléktáblára adakoztak:

Az első kimutatás szerint	12 frt 05 kr.
Folytatólag adakoztak:	
Hollán Ernő	50 kr.
A vasasút június 14-én	30 "
Dr. Wolf Béla	1 frt — "
Dr. Kemény Fülöp, ügyvéd	1 " — "
(Perlak)	1 " — "
Összesen	14 frt 85 kr.

Méhészet.

A méhtörzsek nyári kezelése.

(Folytatás).

A szállításra nagyon alkalmas lenne a ruganyos szekér; de ha az nincs, jó a közönséges szekér is. Az okvetlenül szükséges, hogy saraglyás oldalú legyen, hogy utközben minden kashoz hozzáférni lehessen.

A pakolásához este, nap lementé után fogjunk. Először is a szekeret elől, hátul és közepén kereszt-rudakkal vagy derék-kötő lánccsal kell megerősíteni, hogy az oldalak semerre se táguljanak. A fenékre pedig két rudat nyújtunk végig, s ezekre lesznek állítva a kasok, hogy alulról a levegőnek szabad járása legyen. Azután a kasok beakasztásához fogunk. Már előre ritka szövettű szellős ruhákat kell alája rakni a kasoknak. Ilyenkor azután a röplükakon befűvünk egy-egy fuvat füstöt, hogy a méhek behúzódjanak. A röplükakat bedugjuk zöld fűvel; s akkor a ruhákat a kasok körül erős zsineggel kötölköztük. Mikor mind valamennyivel készen vagyunk, felrakjuk a szekérre csúcsal felfelé fordítva, s olyan

szorosan egymás mellé, amint csak lehet. A közeit kitömjük szalmával, hogy egyáltalában ne mozduljanak.

Ezek tetejébe ismét jön egy kas-réteg, ez is oly szorosan, a mint csak lehet; de ezek csúcsal felfelé állítatnak. Különösen kell ügyelni arra, hogy a lépeket mindig éllel emeljük; ugy szintén, hogy a szekérre a kocsai oldal felé éllel fordítva rakjuk fel; mert a kocsai oldalától kapják a legnagyobb lökéseket. — Vasuton szállítva, a vonat irányában álltandók éllel. A pakolás meglevén, még este megindulunk, hogy az éjjeli hűvösben végezzük az utat. Az indulás után, mintegy negyed óra múlva, megállunk és szemlét tartunk, vajjon valamely kasra kötött ruha nem melegedett-e meg nagyon. Ha igen, az esetben ki kell a röplükakat nyitni, sőt a ruhát is meg kell tágitani, hogy a méhek kijöhessenek és elég levegő jut hahson a kasba. Attól nem kell félni, hogy a méhek elrepülnek. A méhek éjjel és ezen szokatlan helyzetükben nem fognak elrepülni. Ha az utat egy éjjel meg nem tehetjük, az esetben, reggel egy 8 óra felé, a mikor már a nap erősen kezd sütni, valamely árnyas helyen megállunk s a kasokat le-szedvén, egész nap repülni engedjük a méheket. Este újból felpakoljuk és tovább haladunk, míg csak a legelő helyre nem érünk.

A legelő-helyen arra kell ügyelni, hogy a méltanyák közel ne álltassanak egymáshoz. A méhekkel való bánásmód ugyanaz, ami odahaza.

A méhkasok tehéntrágyával betapasztva, földel nélküli is megvannak; azonban egy deszkából vagy nádból összeállított méhes igen jó szolgálatot fog tenni, a méhésznek úgy, mint a méheknek.

Az elbódítás.

Az elbódításnak sok magasztalói vannak, főként a kevés tapasztalattal bíró kezdő méhészek között. Felette tetszetős dolog is az a félték kezdőnek hogy elbódítván a méheket, kénye-kedve szerint garázdálkodhassék azok kamrájában.

Azonban ha megfigyelnek azt, hogy a méhek mennyire bágyadtakká, betegessé lesznek az elbódítás után, a kezdők sem

fogadják el az elbódítást oly fontos vívmánynak, mint a milyennek az látszik.

Akármeleg szerrel bédítsuk el méheinket, többé kevésbé megmérgezzük azokat. Egy nagy részük bele is vész; a többi is szenved. Ugyanis a mérge hatása folytán gyomruk felemelkedik, hányásra ingereltek. Szerencsések, a melyek képesek voltak kihányani a belükben volt mézet, de sokan azt tenni képesek nem lévén, mézhólyagjuk megreped és elvesznek; a mit Hilbert jeles német méhésztünk kísérletei igazoltak.

Az el nem pusztult méhek is más nap és még hosszú időn át bágyadtak; alig lézengenek; a fiasítás etetését elhanyagolják. Nem csak magok szenvednek tehát, hanem a nyílt fiasítás is igen nagy részben vagy megmérgeztetik, vagy pedig elhanyagoltatván, elpusztul; de minden esetre igen rosszul fejlődik ki.

Én az elbódítástól tehát mindenkit óvok. Annyival inkább pedig, mert a kidobolással a mely a méheknek semmi kárt sem okoz, a legtöbb esetben segítünk magunkon. Minthogy azonban, dacára jelen óvásomnak, az elbódítást mégis sokan gyakorolni fogják, legalább a következő szabályokat tartsák meg:

Egyáltalán nem szabad a méheket lebódítani mézhordás idején. Nem szabad napközben, a mikor gyomruk tele van mézzel. Nem szabad, ha nyílt fiasítás van a kasban. Egyedül elkerülhetetlen esetekben engedhető meg a lebódítás. P. o., ha szomszédunk lefojtandó méheit magunk számára megmenteni akarjuk.

Dömötör László.

Különfélék.

— *Jósef főherceg* ő Fensége e hó 20 án Varazdra érkezik, hol a magy. kir. honvédségi csapatok fölött fog szemlét tartani. Kiséretében lesz a VII ik honvédségi kerület nemrég kinevezett parancsnoka Lukinacz Ede tábornok.

— *Dr. Wlassits Gyula* orsz. képviselőnk, egyetemi tanár a tud. akadémia második osztályának e hó 12 ikén tartotta,

ben tünt föl a sűrű látogatás, azért alkalomadtán munkára állott és az adótsiztet kérdőre vonta: mi jögon nyit minduntalan ajtót az ő Hermin unokatestvérére?

Szemes tüstént othon volt a felelettel; azt hiszem, erre néve jóelőre megegyezett már a szép özvegyel.

— Völegénye vagyok.

A gráci az adótsiztet néma megvetéssel méregetvén, a remegő özvegyhez e szavakat intézte:

— Nem volt elég egyszer megfertözve lenned magyar vérrrel?

— Uram! ön alá való nyomorult! — kiálta szavába szertelen haragra lobbánya a sértődött Szemes avval — távozott....

Néhány negyed óra múlva a kihívás s mindjárt megtörtént a verekedés.

Nyarítottan feszült kíváncsisággal leste a történetek hírét, de bizony nagyon is ólomlábban ballagott a városba, mert a párbaj nem a szokásos hegyi erdő tisztásán, hanem....

Az nap délután megérkezett az adótsiztet; de nem esett benne semmi hiba.

Sóvár szemekkel kísérték minden lépését s úgy találták, hogy arca igen halvány, mégis kell valami bajának lenni....

Szemes után pár órára lassu-lépést hozták fódótt hintón Káiglwurstot. — Azt rebesgették: halálra van sebezve.

És az adótsiztet csakugyan kegyetlenül bánt el ellenfeleivel, akinek a második goyóváltásnál tüdejét, mellét szakgatta át a lóvén.

A szép unokatestvér kapuja előtt, ahogy leemelték, az emberek kezei közt — meghalt....

A tárnokné és Szemes közt a dolog nagy fordulatot idézett elő: a szép özvegy az adótsiz-

tól kerekén — megtagadta puha kacóit. Tudára adta, hogy még jobban szereti, mint eddig, de az övé mégse lehet, tisztán családi szempontból. Azonban elvárja tőle, hogy hívséges házi barát maradjon. Isten tudja — ugymond — a jövő még hová fejlődhetik.

— Az idő kereké ez után még gyorsabban forgott. Szemes szerelmi ostromára özv. Hármassné makacs ellenállással felelt. Eddig a világnak, most már igazán két szép leányának élt. Hisz olyan csinosan cseperedtek, hogy szinte gyönyörűség volt őket látni.

Az adótsiztet most is hűségesen eljárt a házhoz, de csak — idegenül. A mulat soha egy szóval se érintették....

A férfi-kor legelevenebb éveit élte s hivatal pontosan vitte. Kizárólag ennek köszönhető, hogy soron kívül lépett elő ellenörnek.

Ezenközben a Hármass-kisasszonyok már növendék-lányokká serdültek, sőt — a megyei bálón is töltek.

Elza a névre hallgatott a nagyobbik.

Olyan melankolikus és kevés szavu nő volt, amilyen nem egy hamar akad három határon se. Szóval — hivatott angol nő veszett el benne.

Feltűnt a kisasszonynak Szemes kimeri, inkább hideges viselkedése, ami azonban legkevésbé se volt ellenszenves. Feltűnt pedig már annál is inkább, mert röviddel ez előtt pajzán cseveggel fogta körül a ház népet, míg ellenben most mosolytalan, komoly arccal teszi-végzi látogatásait.

Hanem mind e mellett sem idegenkedett Elza a finom modoru adótsiztől, — főleg a njári esős napok alatt cseveget vele szívesen.

A szép özvegy, ki szívének belső harcza

dacára se vezette el eddigi úde színét, ruganyos idomait: gyakran látva leányának Szemesel való nyájas társalgását, kissé meghökent a jelenet, de utját nem vágta, csak elfojtva — nagyokat sóhajtott....

Az új ellenör az eladó leány a biztató viselkedése után szigoruan számot vetett magával s a szép özvegy nehéz kósarára a halvány remény nyiladozó virágait kezdte kósaruba fenni.

— Asszonyom! így szolt egyik esti sétán Hármassnéhoz — ha már végleg es érthetetlenül megtagadta tőlem szívét, legalább tegyen boldoggá Elza kezével. Fogadom, hogy inkább atya, mint férje lesznek leányának.

— Legyen nyugodt Szemes ur, ha Elzám is úgy akarja, pillanatig se fogok utában állani....

És Elza kész örömmel adta beleegyezését, ami a gonosz nyelveket hiúcsokba verte....

Az ellenör valóban rászolgált mennyasszonya zsege kezére, hisz oly finom tapintattal vezette minden nemes gondolatra fogékony gyermek-nejét hogy ők voltak a legelégedettebb újparé földön....

Az egész családban nem több, mint csupán az a jelentéktelen változás esett, hogy a lemondó özvegy, — kiról melleleg legyen megjegyezve: még valódi nagymama korában se hullatta el a tartós szépség viruló rózsáit és éppen azért a világtól a szép nagymama címet nyerte, — kisebbik leányával egy év múlva más tájra költözött....

...Legalább nem kell napról-napra látni azt az irigyletre méltó boldogságot, amit oly meggondolatlanul taszított el magától.

mint rendes tag, székfoglaló értekezését „Az okság és részesség a magyar büntető jogban” czimvel, mely felolvasás jogász körökben általános figyelmet keltett ugy nevezetes irányeszméinél, mint teljesen eredeti fejtegetéseivel fogva. A székfoglaló után zajos taps hangzott fel, Tóth Lőrincz elnök pedig meleg szavakkal üdvözölte a kiváló jogtudort, mint az akadémia rendes tagját. Tekintélyes napi lapjaink a legmelegebben nyilatkoznak tudós képviselőnk kitünő felolvasásáról.

— **Schwarz Mór** rabbijelölt, városunk szülötte, Schwarz Jakab rabbi jeles tehetségű fia f. hó 14 én Budapesten tudorává avatott.

— **Eljegyzés.** Meider Mór, csáktornyai fiatal mészáros eljegyezte Deutsch Katalin k. a. Lentiből.

— **Lovassági hadgyakorlatok** szándékozának tartani f. év őszén Csáktornyán Evégből egy kapitány küldetett le aki az összpontosítandó csapatok elhelyezése ügyében értekezett az érdekelte községekkel és birtokosokkal. A kiküldött kapitány e hó 14 én Zala-Ujvárott gróf Festetics Jenőnél is tett a csapat elhelyezés ügyében látogatást. Ugy értesültünk, hogy 7 lovasezred fog Csáktornyán és vidékén összehasonlítani. E szerint a manőver még nagyobb szabásu lenne, mint Ö Felségének ittléte alkalmával.

— **Eljegyzés.** Löwenstein Albert, csáktornyai kereskedő eljegyezte Mikófalván Löwinger Regina k. a.

— **Sarkózy Sándor** jeles magyar zene-kara f. hó 18-án — vasárnap — este 8 órákor a „Hatytu”-szállóba kerthelyiségében (kedvezőtlen idő esetén az étteremben) hangversenyt tart. A zenekar tagjai e helyen is kéri a t. közönség szives pártfogását. Mi is ajánljuk derék zenészeinket a közönség jóakarataiba.

— **Jegyzés.** Óriási jégeső esett e hó 15-én Muraköz h. gyüdvén. Az V k. hegykerületet (vizi szt.-györgyi fája) teljesen elverte, Gyümölcshegy és Nyíresfalva határának háromnegyedrészét.

— **Zala-Ujvárott** e hó 12-én tartották meg az évzáró-vizsgálatokat Tislér József, h. esperes plébános és Angyán Aurel, záradónok s iskolaszéki elnök jelenlétében.

— **Az Alsó-Lendva** és vidéke fiatalisága által f. é. június hó 10-én a veszprémi tüzkárosultak javára rendezett táncszalmi egybeköltött hangverseny minden tekintetben váratlanul felül jól sikerült, s ugy a tánczolni vágyó fiataliság, mint a műértő közönség vágyait teljesen kielégítette. — Jelen volt a helybeli és vidéki intelligencia színe-java, kik a hangversenyben szereplők mindögyikét zajos ovácziókban részesítették, de méltán is, mert Isoó Vilma és Hajós Ella kisasszonyok zongora, Kiss Ilona k. a. czimbalomjátékával, Világossy Gáspár ur énekével és Dr. Hajós Ferencz ur fuvola játékával valódi művelzetet nyújtottak. — A hangversenyt táncz követte, mely kitarló jó kedvel reggeli 5 óráig tartott. — A hangverseny tiszta jövedelme 82 frt 49 kr. volt, mely összegből 50 frt a veszprémi, 32 frt 49 kr. pedig a zalamegyei tüzkárosultak javára fordított.

— **Tornaverseny.** A lapunk egyik mult számában hirtetett s a miniszterium által országosan elrendelt polgári isk. Tornaverseny nálunk f. hó 10-én d. u. tartott meg. Ifju tornászaink kik a pünkösdi orsz. tornaversenyen Budapesten az idén nem vehettek részt, iltthon mutaták be ügyességüket s mondhatni — mindenkit kielégítve. Maga a kivonulás, mely a polg. iskola épületéből d. u. pont 3 órákor kettős rendben verőfényes időben megtörtént, impozáns képet nyújtott; önérzet tükröződött le minden egyes tanuló arcáról, a mint szesz katonás magatartással, szabályszerű

lépésekben többnyire egyenruhában haladtak a fáradihatatlan doboz szabatos ütemeire, ki — a gyakorló térére. A verseny az ukki vasúti töltéséhez közel, az ujvárt mentén, az u. n. vásártérnen folyt le. Torna szerek voltak itt föllítva s padok a közönség számára, melyekről a város bírja, Prusácz Alajos volt szives gondoskodni. Kezdetben kevesebben, később annál többen lepték el a gyönyörű pázsitot, melynél alkalmasabb s jobb versenyteret keresve sem lehetne találni. — Az első számokat a sor-és szakasz- majd szabaddagkorlatok s bakugrások képezték. A föllállítás, a fejtételek s mozdulatok, a húzódások, alakulások, a fölvonulások szabatosak voltak; különösen tetszetek a négyes és nyolcas fejtételek, melyek igazán szépen s pontosan hajtottak végre. Az ifju sereg katonai pontosággal végezte minden mozdulatát; ingadozás, késedelem, eltévesztett mozdulat alig itt-ott. Hasonló tetszetben részesültek a játékok is. A spagetra kötött homokzsákos fölt sebeséggel pörgött a körben állók ugrándozó tornászok lábai alatt, de vajmi ritkán akadt meg egyiknek másiknak lábában. — Nagyon érdekes volt a köélhuzás is, a mikor osztály osztály ellen szállt ki a sikra. Az első mérkőzésnél a II. osztályilag szemben az első, a másodiknál az elsővel szemben a II. osztály lett agyöttes ily quitek voltak. — A távolugrásban nagy ügyességgel fejtettek ki a fiuk. Gyözteak voltak itt Heinrich Sándor III. (245 m.), Magyar Tamás IV. (280), Ehrenreich János IV. (320) s Németh János IV. (350 m) osztályu tanuló. A magas ugrásban szabatos s kitaró ugrásnival Jambrovics István IV. oszt. vált ki, ki a dobogótól számítva 140 cm-t ugrott. — Legérdekesebb pontja az önnepélynek természetesen a versenyfutás volt. Gátverseny is állt soron, de a nagy hőiségre való tekintetből s mert az első számok a tanulókat nagyon kimerítették, ez elmaradt s csak sikversenyre vezettetettek. Háromféle távolság volt kimerve. Az I—II osztályosoknak 100 méter, a kisebb III—VI osztályosoknak 120, a nagyobbaknak 150 méter. Futottak pedig minden távolságra 2—3 csoportban, egy-egy csoportra 6—8 versenyzőt számítva. A győztesek az egyes távolságok szerint Farkas Dénes és Szeinger Samu II.; Golub Antal IV., Pichtha László V. oszt. s Németh János IV. oszt. tanuló — 17. 19, majd 23 mpnyi időtartam alatt. — Az eredmény átlag igen jó trainingre vallott. Volt igazalom, biztatás a verseny alatt a pályások részéről s végül örömiradal, mikor a verseny egyik-másik osztály részére eldölt. — Hat óra felé járt már az idő, midőn a meglehetősen megconkitott versenyt befejezték. Az oszlopha állott kis seregnek ekkor hirdette ki Pálya Mihály, igazgató a verseny eredményét s osztotta ki buzdító szavainak kíséretében a tantestület által összeadott 1—1 koronás díjat, melyekből a derék kis doboznak, Polyák Dezső I. oszt. tanulóknak is jutott egy. Németh János s Jambrovics István IV. oszt. tanulóknak ezen fölt elismerő okiratot is kapnak, melyet a miniszterium állit ki részükre. — A jury Pálya igazgató elnöke alatt Alszeghy Alajos s Rhéday Ferencz tanárokból állott. — Az ünnepély bábéria két-egykülv Szinkovics Ferencz tornatanár ilteli, kinek kézszeresen válik dícséretére a verseny erkölcsi sikere, ha tekintetbe vesszük, hogy a tanuló a telen át rendes tornatartásban megfelelő helyiség hiányában nem részesülhettek s így nem csakóly fáradtságába kerülhetett, míg őket az ütemes lépésre, pontos alakulásokra, a szabatos és együttes mozdulatokra az aránylag rövid s hozzá kedvezőtlen tavaszi időjárás alatt a versenyképességig bagyakorolhatta. Szolgáljon az elért siker buzdításul nagyobbak eléréséhez!

— **A vetések állása.** A nagy szárazság után esőnk van elég, s eddig még folytonosan szükségünk is volt reá. A buza, rozs, repeze habár ritka is, de szépen fejlődik. A kukoriczát kezdik helyenként másodsor kapálni. A burgonyát sok helyen a peronospora ellen permentelték, s a korábbi fajokból már használni is lehet. Az árpa és zab meg lehetős, sok helyen azonban takarmánynak kaszálják. Lóher-luczerna most jön magához; igen megsínylette a szárazságot. A lehelők jobboldak, a takarmány azonban folytonosan igen drága. Szőinkben a kapálás foly s hol a fillokszéra még nem nagy mérvben pusztított, ott igen szép termésre van kilátás. A peronospora ellen általában mindenütt védekeznek, s hol amerikai szőlőtelep van, ott a zöldlojást is még csak most lehet és most kezdik készíteni. Gyümölcs meglehetősen mutatkozik. A konyhakerti vetemények gyengék s a zöld-

ségféle igen drága, még a budapesti piacon is tul tesz, ami máskülömben jobb éveken is megvan, mivel a vidéki lakosság nem szeret zöldségtermeléssel foglalkozni. A méheknek szintén csak most kezd jobb lefelőjük lenni, mivel a rétek most kezdenek virággani.

— **Keszthely bírájának halála.** Reischl Venczel, aki harminczhárom évig volt Keszthely város bírja, e hó 14-én meghalt. Reischl Csehországból jött Magyarországra, Keszthelyre itt nyitott egy kis serfőzöt, amelyet kitartó szorgalommal és takarékoskossággal a danántuli részen kedveltett. Később fiának adta át üzletét s ő maga a város ügyeivel kezdett foglalkozni. Megválasztották bírónak s ezt a tisztét az egész város meglegedésére töltötte be. Agg kora miatt néhány évvel ezelőtt visszalépett a bírói hivatalból s ekkor huszezer forintnyi alapítványokat tett a város közzintézei javára. Reischl új hazáját szívvel-lélekkel szerette s minden ízében magyar volt. 16-án temették el Keszthelyen, az egész város részvétele mellett.

— **Magyar hírek.** Ö Felsége Fityeháza és Szilvagy községek önk. tüztöltő-egyesületeinek 80, iltőleg 50 frtot adományozott. — Hidass s Kornél, szombathelyi püspök jun. 7-én szentelte föl Pusztaszt-Lászlón a Tarányi Ferencz, földbirtokos által saját költségén épített s pénzalapítvánnyal is ellátott r. kath. templomot; egyuttal 700 egytény részlettel a bérmálás szentségében. Az ünnepélyen igen diszes és nagyszámú közönség vett részt, melyet fényes, 160 teritű bankett fejezett be. Tarányi F. vendégszerető házánál. — A keszthelyi gazd. tanintézet III éves hallgatói június 20-án kirándulnak Slájerország és Karinthia nagyobb mező, szőlő s kertgazdaságainak meglektésére. — A balatonihalászat két és fél havi zárlat után folszabadult; azonban süllöt és fogast csak e hó szepétől, pontyot pedig csak július 15-től szabad halászni. — A zalabéri postahivatalnál 1400 frtot elsikkasztottak; a postamestert elfogták és vizsgálati fogságba helyezték. — A zalaszentgróth komárvárosi tervezett vasutat Nagy-Kanizsáig fogják kiépíteni s ezért a kanizsai érdekeltés is belépett a szövetkezetbe; a kanizsaiakat Guttman Vilmos képviseli. — Dr. Mandel Pál, az alsó-lendvai kerület orsz. képviselője a lenti olvasókör könyvtárának 100 frtot adományozott. — A belügyminiszter a zalamegyei tüzkárosultak részére 200 frtot küldött a jótékony czélokra szánt alapból. — Pál Lajos karmacs lakost a rezi szőlőkben meggyilkolták.

— **Hazai hírek.** Király nének öcsöce, Miksa Emanuel, bajor királyi herceg, meghalt. — A primás-érsek Varga István, budavári kaoplánt, ki a merénylet alkalmával Csolicsot a földre teperte, hálából nagy-sallói plébánosná nevezte ki. — Kátóna József, a Bánk-bán költője születésének századik évfordulóját fényes irodalmi ünneppel ülték meg Kecskeméten. — Br. Jósika Miklósné, regényirodalnok felejtethetlen megallapítójának női érenyekben gazdag neje özvegysége 28. s élte 80. évében Drezdában elhunyt. — Bende Imre, új nyitrai r. kath. püspök a mult héten érkezett egyházmegyéjébe. — Erkel Elek, kiváló zenész és a népszínház híres karmestere, meghalt. — Kneipp S. wörishofeni plébános ma egy hete vizkurájáról érdekes felolvasást tartott a Margitszigeten József, főherceg és nagy mévelt közönség előtt.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičude se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Gluzbeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Nekaj iz gospodarstva.

K r m a.

Izprobanje nas vuči, da veksina naših gospodarah još ni denes nerazmeju sa krmom baratati. To nas je ponukalo, da ove rede našim gospodarom napišemo, da im koju rēč glede krme natuknemo.

Osobito vu ljetah, kad sēno i detelja dobro obrodi, greši vnogi gospodar na račun obilnosti krme. Vsaki gospodar, a po gotovo onaj, koji vu gorskom kraju stanuje, gde zima rano poćimlje, a kesno zvršava, gde se sēno teško pribavlja, gde otavam nije ni spomenka; moral bi ćim razumneše sa krmom baratati. Glede krme i kmljenja moral bi vsaki gospodar ovo na pameti imati.

1. Košnja sēnokošah. — Vnogi gospodari najviše greše prigodom kositbe svojih sēnokošah.

Putujuć po više mēstah, videl sam, da muži kosiju komaj onda, kada već trave cveteju, kada su već trave vu sēmenu. A kaj onda kose? Jeli soćnu travu? O ne! Oni kosiju slamu, vkanjujuć sami sebi a na kvar marhe. Vsaki razumen gospodar mora! bi se držati oštro ove regule: kosi sēnokošu onda, kada je većina trave vu vu najljepšem cvētu. A zakaj prav onda? Zato, ar onda dobivaš najviše i najbolše

krme. Onda pokošena trava je izvrstna, ter daje mehko i tećno sēno, vu kojem ima hranivih ćestica vu obilnosti.

Nigdar ni prvlje ni potlji: cvētenja nejma vu biljkah toliko hranivih ćesti, koliko kad iste cvetu, a velik dēl tih ćesti vpotrebi biljka za stvaranje semena. Kad ti anda kosiš sēnokošu, kad su biljke već zametnule seme, onda si na kvaru, ar ti je od semena mala hasen, ono bo se zrulji i odpadne.

Kosi anda sēnokošu onda, kad je većina trave vu najljepšem cvētu.

Drugi greše opet vu tom, da kosiju sēnokoše prije cvatnje. A zakaj? Jedno stavno zato, ar preranom košnjom gubš na vno ĩni krme, ar vse trave nisu podpunoma izrasle. Drži se anda gore spomenutoga izprobanog načina, pak se nebudēš zalual.

2. Ako ti je krma vu kupe skladjena, a ti ju, dragi moj, ogradi. Vide ĩ smo na stotine mēsta vu pojedinih selih, da gospodari, skladajuć krmu izvan hiže ili vu podrapanih škednjih (parmah), istu neće napraviti ili ograditi. Vu jesen kad s veksinom marha, kak je to negdi navada, prez pastira sim tam hoda, dogadja se gustokrat, da isto dojde i pred kupe i parme, ter tam izvlati sēno, dok se ne zasiti. Kad se je zasitilo, onda počme prebirati, ter vse ono, kaj nije za zube, ruši

i hiće na zemlju, gazeć tak krvavo skup spravljeno sēno.

Kuliko obrokov ode tak po bedastoći! Vsaki gospodar ima domaj stare lese, prutje, deske itd, pak s tim more svoju krmu ograditi. Makar krme i bilo vnogo, to se ipak nesme pustiti, da se vu bedastoći trati i razsipava. Takov gospodar nezalutuje, da to ljepo i dićno ime nosi. Gospodarom zovemo onakvoga ćovēka, koji razine s najmenjim stroškom najvećšu hasen steći.

Ostane li krme na protuljetje, to se bude ista leško na peneze obrnula, ar se navēk najde ljudih, kojim iste za marhu treća. Pak da ju i neprodaš, a ti moreš i prēk ljeta kadkada marhi šaku sēna ili detelje pružiti, ar ćim više blago (marha) hranimo, tim je isto više vrdno, bilo za delo, za prodaju ili zaradi mljeka.

(Drugiput dalje).

KAJ JE NOVOGA ?

Jókajev jubileum.

Jókai Mór slavi ovog ljeta 50 godišnjicu svog književnog delovanja, ter mu sa svih stran pripravljaju ovacije. — Veiki centralni odbor, koji priredjuje glavnu proslavu, zaključil je pod predjedanjem baruna Rolanda Eötvösa, da se izdada ćelokupna

Z A B A V A.

Različiti zroki premembe ćloveka.

Kak raznovrsti razlogi na ćloveka dieluju, da posve drugi postaje, nego je do sad bil, dosta je svakomu poznato, jer koliko krat se za ovoga ili onoga netko spomina, kojega više godinah nije videl, pak dobi odgovor: „Ah ov se je ćisto premenil! — Već nehođi u krēmu, nedohadja u drućtva, nego je najradje domaj.“ — A prije je baš sve suprotivno delal; hodil po plesih, zabavljal se po kavanah do jutra i t. d.

Svaka takova premenjba ćloveka ima svoj zrok, a kak su ovi zroki različiti i više krat ćudnovati, hoću ovde nekoliko takovih pripovestih pripodedati:

I.

Nekoja odlična obitelj španjolske zemlje živila je u Astorgi, te je imalo jednoga maloga šinćca, koj je već od malih nog velike duševne sposobnosti kazal, a kap je dorasel, došel je do lēpe državne službe u svojem rodnom varašu. Svi su mu k toj sreći gratulirati te mu se prilizavali tak, da se je taj mladi ćlovek već i sam sebi pričel dopa-

dati. Svoju ćast je željel ćim veksom pompom i paradum nastupiti. Na osobito lepom i plemenitem konju sedeci, odeven u dragocienu opravu, nakinćen sa svimi počastnimi redi i križi na prsiti, držal je svoju išta laciju te je sa niekom dopadnostjum pogledaval na ljude dole, koji su se po ulicah skupili, da paradu vide. Iz svih stranah mu se je dovikivalo „vivat“, te je tim više njegova glava u vis rasla a pođsneh mu slajši bil.

Osobito jedna hrpa tih gledalcah, kad je mimo nje jahal, nise je mogla u svojem entuziazmu zdržati, da nebi k vikanju „vivat“ još i rukami pleskala. To nenadano pleskanje je konja prestrašilo, on skoći u visak, zepne se i svojega jašca bez svakog daljnjeg dogovaranja hiti iz seba na zemlju.

Sad je moj izprazan mladić sa svojum dragocienim opravom, sa svojim redi i križi na prsih i sa svimi svojimi kinći tu ležal kak je dug i širok u blatu. Ou se ravnie nije ozledil, ali njegov pad iz konja, te vjegovo izgledanje sada u blatu, dalo je sakudljenomu ljudstvu povod, da su se svi pričeli grohotoć smejeti, — a to je baš bilo ono, kaj ga je duboko nutar u dušu vrazilo.

Svećana instalacija bila je stim dokonćana. Prije velikimi ovacijami ouspisani mla-

dić, gledal je da se pred znatiželjnimi nekam skrije, dapaće ostavil je potlam svoj rodni varoš, kad se je o njegovom padu iz konja i valanju u blatu po svih miestih i zakutkih govorilo, jer toga u svojoj izpraznosti podnesti nije bil mogući, otišel je u Palontiu i posle kratkog promišlavanja stupil je u red domnikancah.

Tko je posle svih tih dogodjajah sa poniznim redovnikom dominikancem patrom Petrom Gonzalez obćil, nije niti mislil, da taj redovnik negda bil on gždavi mladić, koj je u Astorgi svoju instalaciju onak žalostno i smiešno dokonćal.

Dakle pad iz konja u blato bil je kod ovoga zrok, da se je premenil, iz ohologa svietskog mladića, da je ponizni redovnik postal i godine 1246 kakti svetec umrl.

II

Jedan drugi mladić, kojega je domovina bila Auvergne u Francuzkoj, imal bi se usleđ želje svojih bogatih roditeljah sa niekom dievojkum, vienćati, iliti ženiti se, za koju su oni mislili, da bu za njega najboljša. — Već su zaruki bili obavljeni i dan za vienćanje ustanovljen, kad najedan krat iz nenada njegov otac umre, a nekoliko tjednih zatim i mati.

djela Jókajeva vu sjajnu izdanju vu 1000 eksemplarah, vsaki eksemplar po 200 forinti. Od nuter dojučega novca ima se Jókaju predati kakti počastni dar svota od 100.000 for. Nazočni minister bogoštovja grof Csáky odobril je ov projekt, pak je ocitovao na ime kormanja, da ga bude vsemi sredstvi podpomagal.

Put nadvojvodkinje Štefanije.

Kraljevna vdovica, nadvojvodkinja Štefanija odputovala je iz Laksenburga put Danske, Svedske i Norveške, gde bude ostala puna dva meseca. Sredinom meseca augusta povrnila se bude nadvojvodkinja Štefanija vu Laksenburg, gde bude ostala do konca meseca, a za tim s malom nadvojvodkinjom Elizabetom išla bude na dva meseca vu Münzsteg.

Zlatna ruža.

Dneva 2 ovoga meseca predana je vu Bruselju svetčanim načinom zlatna ruža kraljici Henriete belgijskoj. Papinski nuncij Msgr. Francica — Nava bil je dopelje vu šestoprežnih kraljevskih kočijah vu dvor. Poklankam je vu sjajnoj palači vu nazočnosti kraljevske familije, dostojanstvenikah i kardinala Goosensa mešu služil, prelomila je kraljica pečat papinskog breva, koji je zatim prečel Msgr. Nicotra. Za molitvom pristupila je kraljica k oltaru, gde joj je nuncij predao zlatnu ružu, koju je ona kušnula. Napokon su vsi nazočni gratulirali kraljici.

Orsačka štamparna vu Vašingtonu.

Orsačka štamparna vu Vašingtonu prez sumnje je jedna od najvećih na svetu. Zadržavanje košta na ljetu poprečno 3,500 000 dolarov. Broj ljudi, koji vu štamparni delaju, iznosi 3100. Vu štamparni sgotavljaju se vsi štamparski i knjigovježki posli obedvih hižih orsačkoga spravičiči, za vsakojačka ministarstva i vse urede, sude, narodnu knjižnicu itd. Prešestno ljetu potrošila je štamparna 210.000 rizov papira, koji su koštali 100.000 dolarah, 24.000 funtih mastila za stampanje, 28.400 funtih kelja,

14.000 funti sopna, 1400 lagvov melje, 6000 funti luga, 6000 funti špagovine, 4000 funti koncov, 4000 funti glicerina, 4000 funti antimona, 2000 funti cinka, 1000 funti plumbaja, 800 funti lapisa, 700 funti vojska, 3600 paketah zlata, 40.000 šuhov ruske kože, 4000 tucetov ovčinskih kožih, 4000 komadov platna, 300 tucetov turskih saf-tanskih kožah i 230 kvadrat šuhov te-leće kože.

Novi kardinali.

Vežda je ustanovljeno, da je papa 15. o. m. imenoval pet novih kardinalov. Imenovani su: Viktor Lécot, nadbiskup vu Bordeauxu; Jožef Bourret, biskup vu Rodezu; Lovro Schlauch, biskup vu Velikom Varadinu; Jožef Marija Graniello, naslovni biskup cesarejski, tajnik kongregacije bišku-pah i regularah, barnabit; i Jožek Sarto, biskup mantovanski, netom imenovan patri-jarka mletački.

Nesreća pri tčlovski proseciji.

Vu Luksemburgu dogodila se je pri godom tčlovske prosecije strašna nesreća; kojoj je palo aldovom sedem ljudi. Za cirkvene ceremonije vu mestu Dudelingu razpčtil se jeden mužar, iz kojeg su pucali. Od razpršenih komadah željeza tri su osobe na mestu ostale mrtve, a 10 ih je ranjeno. Od ovih deset četiri su osobe kesneše vumrle.

Oberšter Grant.

Oberšter Grant doveždašnji poslanik sjedinjenih državah vu Beču, ostavil je Beču i otišed je dimo vu svoju domovinu. I ovim povodom prijel je Grant od ministra grofa Kalnokya sljedeć: pismo na englezkom jeziku: „Dragi gospodine Grantu! Raduje me, kaj Vam mogu po nalogu cesarevu priposlati fotografiju Njeg. Veličanstva, koju je ono naročito za Vas providilo svojim podpisom, kakti spomenek na Vaš dugi i uspješni boravek na bečkom dvoru. Mi vsi vrlo žalimo Vaš i Vase gospodje odlazak ter se nadjamo, da budete Beču sačuvali prijaznu uspomenu. Verujte to, dragi

gospodine Grantu, Vašem odanom — Kalnokyu. —

Vu pismu spomenuta velika fotografija nahadja se vu srebrnih ramah s cesarskom krunom.

Vrušila se zemlja.

Zaradi višednevnoga deždja vrušila se je pred par dnevi nenadjano na piau D-ak Ferenca vu Budimpešti zemlja s taracom vu okrugu od šest metrov. Zaradi toga nastala je ondi četiri metra duboka luknja. Da se ta luknja zasiplje, bilo je potrebno iznajiti čvrst fundament. Vu tu svrhu kopali su na mesta ter su odkrili tragov prastarih zidinah i boltah. Po tom se sudi, da je ondi vu staro doba morala stati cirkva ribarov (halasov), kad je još Pešta bila malo selce.

Talijanske vojne vježbe.

Iz Rina javljaju, da bude ove jeseni vsih dvanaest talijanskih vojnih sborovah (šeregov) imalo vojne vježbe (manever). Tim povodom bude pozvano na oružje 335.000 soldatov.

Željezničke negode.

Med Jász Monostorom i Hatvanom na magj. orsački željeznici žisel je last cug zaradi oskliznug nasipa s šinjah. Štreka je tak izkvarjena, da bude za popravek potrebno više dnevov. Pri nesgodi nije nigdo ranjen.

Druga nezgoda dogodila se je istog dneva o polnoči med Kečkemetem i Pustos-Pakom. Šnel cug žisel je s šinjah. Mašina i tender zadrl su dva metra gliboko vu nasip, poštarski vagon i kola za robu zevsema su zdrobljena. Vsi osobni vagoni su skvarjeni i vsi 22 putniki više ili menje ranjeni. Putniki su morali na deždju čekati, dok je prišpel pomoćni cug iz Segedina.

Kratke novosti.

Iz Pariza pišeja 8. juniuša. Vu Nimesu dogodilo se je 1 slučaj smrti, sumnjiv s kolere. Vu Allaisu lada kolerina. Vu Mont-

Naravski, da je sada bilo vienčanje na neizvestno vrieme odgodjeno; ali u tom vriemenu je i mladence posve zgubil volju do-tičnu za ženu uzeti, jer bi to i onak samo svojim roditeljem za volju bil učinil, za da je neraztuži, a sad su bili obojva mrtvi.

Njegovu želju anda, da se ta zenitva nek razvrgue, želel je po svojem bratu mladenci na znanje dati, te je stoga na nje-govo imanje, koje je ož ovoga bilo nekoliko milj odaljeno, odjahal. Kad je međjutim k njemu dojahal, našel ga je pijanoga, on ga je ravnič prepoznal, ali tak nebratinski žujim baratal, da ga je dapače iz svoje kuće zti-ral. Jerbo pak je već bilo kesno u noći a i pričelo grdo vrieme, bil je ov skup svojim konjem prisiljen u jednom škednju pre-nočiti.

Kada si je od cielo dnevnog jahanja ruden, zpotrt i glađen na slamu legel, zaspal je hitro, ali se je već okolo pol noći prebudil i od te dobe niti je oko stisnul. Premišljavajući sad ovaj položaj, dozreli u njem misel, svčta se za navek odreći, jer, — mislil si je: „Ako tvoj rodjeni brat ovak s tobom postupa, kaj se imaš od drugih ljudi nadjati.“

V zorju još, — predi nego se je itko u bratovoj kući prebudil, — ostavi on škedenj

te od'ase u samoću. V blizini Marmoutiera najde nekakovu špilju, u kojoj je odučil, svoje dane življenja dokončati, te je i svoju odluku izvršil, preselivši se u rečenu špilju, gde je godine 588 umrl.

Evo! — zaradi jedne pijanščine svoga brata se je bogati mladič posve premenil i postal siromasni puščenic sveti Leobardus.

III.

Godine 997-e stupil je na francuzki tronuš Robert, star do 27 godina; on je bil oženjen sa Berthom, vdovicom grofa Odonah Bloiskoga i Chartrustoga. Ovu ženitvu je papa Gregor V. nevaljanom proglašil, jer su si obojva stali u bližujem krvnem rodbinstvu. Ali kralj Robert za papinski proglaš nije nikaj maral, nego je lěpo ostal pri svojoj Berthi a ona pri njem. Kad mu je zatim bila naložena sedmerogodišnja pokora i njoj to isto, nijedan o tom nikaj nije hotel znati.

Sad ga je papa izobčil iz katoličke cirkve i na njega prokletstvo hitil. Ovo je najvećša cirkvena kaštiga, ali niti ova ga nije genula.

Poslie ove kaštige sa se ga svi pričeli habati te ga biežati, dapače niti nitko nije

hotel iz one posude jesti ili piti, iz koje je on jedan krat samo jel ili pil, baš tak, kak da bi kralj bil srablivi. Ali Robert je i polag svega toga ostal on isti, koj je i prije bil, te je i nadalje ostal sa Berthom skupa.

Sad na jedan krat Bertha porodil diete, ali ovo je imalo čudnovatu spodobu: vrat i glava bili su guski spodobni — diete je bilo nakaza! —

To je kralja dirnulo, te je postal drugoga mšlenja. I sada, kaj nisu opomene i kaštige mogle učiniti, to je učinila jedna nakaza.

Kralj se je poslie toga sa cirkvum posve pomiril, odputil je Berthu i podvrgnul se je naloženoj kaštigi. Nakaza je iz njega posve drugoga človeka napravila.

Za pokoru njegovoga prijašujega življenja sa Berthom, dal mu je Bog jednu baš zločestu ženu najti, koja mu je već ovde na zemlji bila purgatorium, i to tak, da su mnogi bili toga mnenja, da je odmah po svojoj smrti (umrl je godine 1031) izraven bil u nebo prijet.

(Konec drugiput.)

Em. Kollay.

pellieru vumrle su 2 osobe pod znamenjem kolere. Iz Lizabona javljaju, da službeni list preglasuje luke Bordeaux i Marseille sumnjivimi s kolere. — 9. juniuša vumrlo je vu Allaisu 4 ljudi od azijatske kolere, a 13 vu obće od kolere.

Svetsku izložbu vu Čikagu pohodilo je meseca majuša vsega skup nekaj preko 1 milijun ljudi. Zsradi toga slaboga uspjeha već su vnoga poduzeća prepala.

Vu Parizu izhadjaju vezda 2287 fele novinah, od kojih je 190 političkih, 176 medicinskih, 53 literarne, 204 finacijske, 45 sportskih, 82 pravničke, 22 teatralne itd. Vu ostaloj Francezkoj i kolonijah izhadja 3748 novinah. Čelokupno novinstvo posjeduje anda 6035 novinah.

Pesem Junačka

O sobočko selo,
Mesto preštiman!
Šest junakov ovo
Leto se spisalo.

Osmoga aprila
Na viziti bili,
Gde su nje gledali
Nečernurni sini.

O nesrečni bili
Te prilokki gradi,
Gde su nas čakali,
Oficieri mladi.

Oni su nam rekli:
Malo prešetati,
Zato smo morali
Pred doktora stati.

V onoj zgornjoj hiži
Pred doktorom stali,
I tak su nas mahom
K tabli odposlali.

Tam su naše telo
Izpisali celo,
I k prisegi taki
Moral iti vsaki.

Protuletje njim je
Bilo vu veselji,
Ali tužna jesen
Bu njim vu žalosti.

Već ti bude junak
Moral s doma iti,
Vu Kanižu moral
Se ti bu d peljati.

Ružice njim cvetu
Ovo celo leto;
Nabu vu oktobru
Ružice, ni leto.

Srce njim se kala
Od žalosti misli,
Kak bude v kasarni.
Vsaki si to misli.

Sužice bu brisal
V mesecu septembru,
Kad se bude zmislil,
Da tam neje dobro.

Velka žalost lada
Meseca oktobra,
Kad ti mladi junak
Z doma pojti mora.

Dabi to bar znali
Vi mladi junaki,

Kam bu vam po svetu
Sirom se d peljati?

Z bogom svi ostante
Mlade devojčice,
Već nam nadu cvele,
Šipek, fioalice!

Sunčena ružica
K suncu se obrača,
A junačko srce
Od žalosti plače.

Zelena travica
Naj se posušiti,
Moju milu dragu
Jako žalostiti!

Stožil ju je: K. M.

Nekaj za kratek čas.

Nemre ga trebati.

V Čakovcu je bil seujem; marhe, konj i svinj je puno bilo dopelano, a kupcev je takaj bilo prilično mnogo. — Došli su Medjimurci kakti domaći, zatim Prekdravčani i Orekmurščani, a iz Štajerske takodjer nisu trgovci manjkali.

Na konjskem sejmu išlo je živahno od ruke, tu se je pogadjalo, vikalo, rukom o ruku tuklo, zaklinjalo i kak to već na takovom sejmu ide, jedni su novce brojili, drugi u blizini aldumaš pili i t. d.

Jeden clovek se baš pogadja za konja, koj mu se dopada, jer je bez falinge ili barem na oko bez falinge. — Već su samo z deset forinti na raznom. — Mezga Pavel dojde med nje: „Eh kaj se budete tak du go pogadjali, vi kum pet forinti pustite, a vi pak pet dodate, pak je pogodba gotova, a marše je borme vriedno.“ — Ovak im govori Pavel a oni ga izbilja posluhnu i pogodba je vcinjena.

Ajd sada novce brojiti! Kupec zvade bugjilara i hoće brojiti a prodavec pričm opet konja hvaliti, za da tobož kupca os viedoči, da nije zlo kupil: „Znate kum ov konj vam ide kasom na dušak do Preloga.“ Veli prodavec.

Kupec ga široko pogleda, bugjilariša spravi te odgovori: „Oho kaj bi ja na taj način s tim konjem? Ja sem iz Vrat Sinec a ov konj beži do Preloga. — Vzemite si vi Vašega konja, a ja moje novce, ja v Prelogu neimam nikaj posla.“

E. K.

Nenavidnik i skupec.

Jeden grof imel je zvu ostale svoje družine i dva sluge, od kojih je bil jeden nenavidnik a drugi zkupec. Jedenput je hotel grof svojm gostom zabavu i šalu napraviti, pa je pozval ove dva sluge k sebi, pohvalil je obedva pred vsum gospodum zbog njihove marljivosti, i reknel njim je, da je bude daruval zbog toga, — nego vsaki naj sam prosi kaj bi hotel dobiti, on njim hoće volju spuniti, — nego tak, da, koj bude prvi prosil, dobi jeden dar a drugi isti dar, nego dvo-truko. Obedva su mu ali, nijeden nije hotel prvi moliti. Skupec si je mislil: „Ako budem prvi prosil, odnesel budem kratke rukave, jer on drugi dobi bude dvaput toliko, koliko ja.“ — Nenavidnik je reknel sam sebi: To nebi mogel podnesti, da ov skupec dobi više nego ja, rajši da nedobim nikaj, nego da onomu tam vlastitom krivnjom — pribavim dvostruk dar.

Dugo je već grof čekal na odgovor, ali badava, na najzadnje je odlučil, naj nenavidnik prikaže svoju želju. To je bilo težko! — Kaj budem prosil? mislil si je nenavidnik sam vu sebi kaj budem prosil, da ov skupec, koga tak mrzim, nebude srećnesi od mene? Ako budem prosil za konja, on bude dobi dva! ako budem prosil za hižu, on bude dobi dve hiže! — Ne, toga ja nebi mogel pregoreti, rajši budem prosil za kakvo zlo, samo da bude on dvaput toliko trpel. — Reknel je anda glasno: Ja molim, da se meni izkopa jedno oko, a mojemu pajdašu obadva oka. Čelo družtvo počelo se je grohotom smejeti, i nenavidnik, akoprem su mu ostala obadva oka vu glavi, pokazal je ipak svoju zlobu i bil izsmehivan od vse gospode.

Nabita batina.

Nekoj židov hoćeći sa robom u košarj oko lo te hauzirajući, dojde na svojem putovanju čez jednu šumu. Ne daleko od njega skoči lisica, a židov hitro onak u šal zdigne svoju batinu, na koju je navadno, kad je bil truden, na formu svih kramarov, svoju košaru podpiral, prinese ju s obodvemi rukami, kakti pu ku na lice k oku i pričme za lisičom cilati pak si misli, eh da sad imam pušku, ali bi si fal priskrbel lisičju kožu.

U tem, dok on tak cilja, pukne puška i lisica se srusi. Židov ves osupnjen hiti batinu na zemlju i strahom stane nekoliko koračaje v stran z riečmi: „Bo je čudo, već nosim tu batinu dvadeset let, pak do sad nisam znal, da je nabita.“

U blizini židova u grmju bil je jagar skrit, kojega židov nije opazil i kad je jagar po lisiči iz puške vdrapil, je židov mislil, da se je njegva batina spružila, s kojum je u on hip na lisiču ciljal.

Kad je jagar videl, da židov misli, da je on lisiču iz svoje batine strelil, pustil ga je pri toj misli, te se je još dalje u grmlje skril, pak gledal, kaj bu sad židov sa lisičom delal, kaj je tim laglje mu prepustil, pošto je bilo letno vrijeme, kad lisiče kože nevaljaju.

Židov je išel do streljene lisice — gledil! — mozbit se je samo potajila? — Bormeš nije, jer evo kak na lopatici krvari. — Gledil sad svoju batinu, nigde neima luknje, kud bi hit van zleteti mogla a ipak je iz nje lisiču strelil. — Nek bude kak hoće, na prti lisiču na pleča i čudeći se ode, a jagar se nemre u grmju zadosta nasmejati.

E. K.

LOTERIJA. Buda 11-ga juniuša 1893
28 8 48 15 90

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7	—
Zab	Zob	7	—
Rozs	Hrž	6	50
Kukuricza 6	Kuruza stari	—	—
uj	novi	5	50
Árpa	Ječmen	5	50
Fehér bab	Grah beli	5	25
Sárga	žuti	4	50
Vegyes	změšan	4	15

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Pályázati hirdetés.

A csáktornyai plébániához tartozó felső-vidoveczyi rom. kath. iskolánál megüresedett

tanítói állásra

ezennel **pályázat** hirdetik.

A tanító fizetése **300** forint, szabad lakás, kert és **3** öl tűzifa.

A pályázók folyamodványukat a csáktornyai plébánia hivatalhoz

folyó évi augusztus hó **15-ig**

küldjék be.

P. Ángyán Aurél

adm. és iskolaszéki elnök.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Főraktár Budapest, V. ker., Lipót-körút 21-a.
Raktár Csáktornya: Tódor József urnál. 802 6—10

Ki a test egészségére és szépségére sulyt fektet, az használja:

DR. POPP J.

világhírű különlegességeit, n. m.

- Dr. Popp-féle Anatherin szájvíz** a legjobb és legkedveltebb szájvíz a világon a 50 kr., 1 frt és 1 frt 50 kr.
- Dr. Popp fogpora és fogpasztája** a legjobb és legkedveltebb fogtisztító szerek, a 63 kr., 70 kr. 35 kr.
- Popp-féle violet-soap** csodálatos illattal, tisztaságával és finomságával a legkedveltebb toalette-szappan. a 50 kr.
- Poudre Popp** a legfinomabb és legjobb arczpor éjjelre és nappalra (teher-, rózsas- és rachel-színben), a 1 frt 50 kr.
- Popp-féle Odaline des Indes** Indiából importálva, a legjobb durva vagy felrepedt bőr ellen, jobb s glycerinél, a 1 frt.
- Popp-féle Excelsior (Hair Wasch)** kedvelt hajmosószer, mely a korpa képződését teljesen megakadályozza, a 90 kr.
- Eau de toilette Popp.** Ezen toilette-víz üdítőleg, enyhítőleg hat, használata szinte nélkülözhetlen, a 1 frt.
- Damara és Essence of Coelogna.** Mind két illatszert, mint különös tulajdonságut ajánlhatjuk.

Essence concentre Damara-t melynél az odeur rendkívül kedves bouquet-t képez és az *Essence concentre Coelignáltt*, orchidea-ból nyerve, általam preparálva hathatós kellemes illattal *Extraites concentrees harangvirágja, Heliotrope blanc-ja, Marechal Ney-i rózsa-ja, Aranylilioma, Beau d'Espagne-ja, Popp's Maigláckchen, Popp Lilas blanca-ja.* (Weiser Flieder.) *Gan de Cologne Maigláckchen.*

Dr. Popp hajfestőszerét. A Dr. Popp féle Eau Japonaise gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna hajat a legsötétebb feketére színezzé, a Fontaine Jouvence pedig arra nézve, egy sötétes hajat szőkére, vagy aranszőkére változtasson. Teljesen ártalmatlan.

Gyártmányaim vásárlásánál mindig tessék figyelni a czégre:

POPP J. G.

cs és kir. osztr. és görög kir. udvari szállító Bécsben, I. Bognergasse 2. Páris és New-York.

KAPHATÓ CSÁKTORNYÁN: Göncz L.-né gyógyszerárában, Strahia testvér, Kárász O. F. és Gráner testvér urak üzletében. PERLAKON: Sipos K. ur gyógyszerárában. N.-KANIZSÁN: Bellus gyógyszerész és Práger gyógyszerárában, valamint minden gyógyfű és illatszerüzletben Magyarországon.

Mindig Dr. Popp-féle készítmény kérendő!

732 7-7

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött Bottornyai rom. kath. iskolánál a

TANITÓI ÁLLÁSRA

ezennel pályázat hirdettek.

Tanítói fizetés **300** frt készpénz, szabad lakás fűtessel és 3 hold szántó föld haszonélvezete. — A kérvények

folyó évi július hó **15-ig**

alulírottához adandók be.

Csakis okleveles és nőtlen tanítók pályázhatnak, melyek a horvát nyelvben kellő jártassággal bírnak.

Bottornya, 1893 junius 12-én.

KOLLAY JEROMOS

831 1—2

plebános, iskolaszéki elnök.

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúsz, köszvény, hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

— **a legjobb** —

házszer hirtét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

HÁZISZER

Hirdetés.

*

Hajdinyák Eleknél Perlakon van eladásra készen 280 akónyi vasabrincsos boroshordó, közöttük 30, 20, 17 és 10 akósok.

A vevő bármely nap bővebb felvilágosítást kaphat a tulajdonosnál Perlakon 345. ház szám alatt.

Oglas.

*

Hajdinyák Aleks vu Pri-
loku ima 280 veder vinskib lagvov
na prodaju zeljeznimi obruci, po 30,
20, 17 i 10 veder derzečih.

Koj zeli kupiti, vsaki dan more
nje dobiti.

833 1-1

VÉGELADÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy **Nagy-Kanizsán** a városház-utcában levő

üveg- és porcellán-kereskedésemmel

végleg felhagyok, miért is Nagy-Kanizsa város tanácsának 4222-93. sz. a. kiadott engedélye alapján rövid időn át

végeladást tartok!

Üzletemben ennek folytán **porcellán** és **üvegaruk, tükrök ke-
reték, álló- és függő-lámpák** és minden a szakmába vágó tárgyak a leg-
szébb kivitelben jóval a gyári áron alól el fognak adatni. - - Tömeges látogatásért esedezik

Nagy-Kanizsán, 1893. június hó 18-án.

SCHIFFER VILMOS FIA.

830 1-3

Magyar vörös kereszt sorsjegyek.

Főnyeremény 15.000 frt.

Huzás július 1-én.

Eredeti sorsjegyek készpénzfizetés mellett vagy részletfizetésre a legelőnyösebben.

Bank és váltó üzlet

Salm hercegi sorsjegyek.

Főnyeremény 21.000 frt.

Huzás július 15-én.

Igérvény 3 frt és 50 kr bélyeg.

GRÜN W A L D és S C H W A R Z

VARAZSDON, BOLT UTCZA.

Ecses városi sorsjegyek.

Főnyeremény 200.000 frt.

Huzás július 1-én.

Igérvény 325 frt és 50 kr. bélyeg.

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

*

Tőzsdei ügyletek

közvetítetnek.

XVI. es. és kir. állam sorsjáték
Jótekményosztás a közös hadsereg javára.

Főnyeremény 30.000 és 10.000
forint.

Huzás június 22-én.

Egy sorsjegy csak 2 frt.

Vásárol és elad mindennemű érték-
papirokat, u. m. sorsjegyeket, jár-
radékokat, zálogleveket, részvé-
nyek és kölcsönöket ugyszintén arany és
ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírokra teljes árfo-
lyamértékig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolandó értékek nyilvántartása.

Tudakozdásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legméltányosabban eszközölünk.